

Slovensko má možnosť ukázať ako bude obnovovať prírodu.

14.8.2026 - Kristína Bocková | WWF Slovensko

Slovensko spolu s ďalšími krajinami EÚ pripravuje Národný plán obnovy prírody. Určiť má, kde a ako budeme v najbližších desaťročiach obnovovať lesy, rieky, mokrade, poľnohospodársku či mestskú krajinu. Nejde pritom len o ochranu prírody. Kvalitne pripravený plán môže pomôcť Slovensku lepšie reagovať na klimatickú zmenu, posilniť odolnosť krajiny a podporiť rozvoj regiónov a vidieka. Návrh plánu má Slovensko predložiť do 1. septembra 2026.

Prečo dnes hovoríme o obnove prírody?

Stav prírody v Európe sa dlhodobo zhoršuje. Podľa hodnotenia [Európskej environmentálnej agentúry](#) je až 80 % z viac ako 2 000 hodnotených prírodných stanovišť a prostredí v nepriaznivom stave. Ubúdajú mokrade, prirodzené rieky, pestré lúky či zdravé lesy a s nimi aj množstvo druhov rastlín a živočíchov, ktoré sú od týchto miest závislé.

Ochrana toho, čo ešte máme, preto sama osebe nestačí. Potrebujeme obnovovať aj miesta, kde sme prirodzené fungovanie krajiny v minulosti narušili alebo úplne stratili. Európska komisia preto prijala [Nariadenie o obnove prírody](#), ktorého cieľom je tento trend zvrátiť a podporiť obnovu miest, kde príroda prestala fungovať tak, ako by mala.

Nejde pritom len o ochranu rastlín a živočíchov. Zdravá krajina pomáha zadržiavať vodu, ochladzovať územie počas horúčav, chrániť pôdu a zmierňovať dôsledky sucha či povodní. Obnova prírody tak môže byť zároveň jedným z nástrojov, **ako sa Slovensko môže lepšie pripraviť na zmenu klímy a podporiť aj rozvoj vidieckych či mestských oblastí.**

Čo je to Národný plán obnovy prírody?

Národný plán má európske ciele preniesť do konkrétnych podmienok členských štátov. Určí, **aké opatrenia bude potrebné uskutočniť, kde sa majú realizovať a ako sa budú sledovať ich výsledky.** Každý členský štát si v ňom určí konkrétne opatrenia, ktoré chce v nasledujúcich desaťročiach uskutočniť.

Týkať sa bude širokého spektra oblastí – **od suchozemských, sladkovodných a morských ekosystémov cez mestskú a poľnohospodársku krajinu až po lesy, rieky a opelovače.** Súčasťou plánu majú byť aj opatrenia na obnovu prirodzenej konektivity riek či zvýšenie biodiverzity v poľnohospodárskej krajine.

“Národný plán obnovy prírody je kľúčový dokument, v ktorom si každý členský štát určí, aké kroky a opatrenia chce na obnovu prírody podniknúť. Ministerstvo životného prostredia SR by preto malo tento dokument vnímať ako strategickú prioritu a pripraviť ho tak, aby skutočne posilnil odolnosť Slovenska,” hovorí **Katarína Butkovská z WWF Slovensko.**

Nariadenie o obnove prírody je pritom **právne záväzné** a stanovuje spoločné ciele pre všetky

členské štáty. Do roku 2030 má byť obnovou pokrytých najmenej 20 % pevniny a morí EÚ a do roku 2050 majú byť prijaté opatrenia na obnovu všetkých ekosystémov, ktoré ju potrebujú. Národné plány preto nebudú jednorazovými dokumentmi, **ale rámcom pre opatrenia v krajine počas nasledujúcich desaťročí.**

Čo to znamená pre Slovensko?

Obnova prírody môže v praxi znamenať napríklad návrat vody do vysušených mokradí, obnovu prirodzenejších úsekov riek, zlepšenie stavu pôdy a poľnohospodárskej krajiny, vytváranie zelených plôch v mestách či opatrenia na podporu opelovačov. Cieľom nie je obnovovať prírodu všade rovnakým spôsobom, ale vybrať opatrenia podľa potrieb konkrétnych miest a regiónov.

Obnova prírody tak môže byť zároveň príležitosťou pre rozvoj slovenského vidieka a zachovanie tradičných spôsobov hospodárenia tam, kde majú svoje miesto.

“Pre Slovensko je dôležité pozeráť sa na obnovu prírody aj ako na investíciu do budúcnosti regiónov. Keď dokážeme v krajine lepšie zadržiavať vodu, chrániť pôdu a znižovať dopady extrémov počasia, pomáhame tým nielen prírode, ale aj ľuďom, ktorí v regiónoch žijú a pracujú. Kvalitne pripravený plán môže byť príležitosťou pre rozvoj slovenského vidieka a pre zachovanie tradičných spôsobov hospodárenia na poliach a lúkach a ich obnovu tam, kde zanikli,” dopĺňa **Jozef Ridzoň z organizácie SOS/ Birdlife Slovensko.**

Slovensko má svoj návrh Národného plánu obnovy prírody predložiť Európskej komisii do **1. septembra 2026**. Následne má byť plán po posúdení a úpravách finalizovaný v roku 2027. Na jeho príprave sa podieľa Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s ďalšími rezortmi a zainteresovanými inštitúciami.

WWF Slovensko a SOS/BirdLife Slovensko upozorňujú, že zostávajúci čas treba využiť na prípravu kvalitného, ambiciózneho a dátami podloženého plánu. Dôležitou súčasťou procesu musí byť aj reálne zapojenie odbornej verejnosti, vedeckých inštitúcií, samospráv, hospodárov a ďalších aktérov, ktorých sa opatrenia v krajine priamo dotknú.

„Príprava národného plánu je pre Slovensko veľkou príležitosťou, no zároveň je potrebné, aby sme ju nepremárnili. Opatrenia musia vychádzať z kvalitných dát, jasne určovať priority a byť pripravené tak, aby ich bolo možné v praxi realizovať. Potrebujeme plán, ktorý nebude iba formálnym splnením povinnosti, ale skutočným plánom obnovy našej krajiny,” **uzatvára Marta Mútňanová z WWF Slovensko.**

Čo bude obsahovať Národný plán obnovy prírody?

Každý členský štát v národnom pláne určí, **čo, kde, v akom rozsahu a akým spôsobom chce obnovovať**. Plán má vychádzať z dostupných vedeckých poznatkov a dát a obsahovať konkrétne opatrenia, ich časový rámec, spôsob financovania aj monitorovanie výsledkov.

Opatrenia sa týkajú deviatich oblastí stanovených nariadením:

- **obnova suchozemských, pobrežných a sladkovodných ekosystémov** – napríklad obnova prirodzených lesov, mokradí či lúk,

- **obnova morských ekosystémov**
- **obnova mestského prostredia**
- **obnova prirodzeného toku riek a riečnej konektivity** – napríklad odstraňovanie nepotrebných bariér na vodných tokoch,
- **obnova populácií opelovačov,**
- **obnova poľnohospodárskej krajiny** – napríklad zlepšovanie stavu pôdy či podpora krajinných prvkov,
- **obnova lesov,**
- **Výsadba stromov**
- **Obnova prirodzených funkcií a stanovišť druhov.**

Ako stojí v prípravách Slovensko?

- WWF Slovensko spolu s partnermi v rámci koalície [#RestoreNature](#) sledovalo prípravu národných plánov v členských štátoch EÚ a začiatkom roka 2026 zverejnilo priebežné hodnotenie ich prípravy. Hodnotenie sledovalo štyri oblasti: **využívanie vedeckých poznatkov a dát, ambicióznosť plánov, zapojenie verejnosti a transparentnosť a politickú a administratívnu podporu**. Výsledky ukázali výrazné rozdiely medzi jednotlivými krajinami.
- Slovensko sa v hodnotení vo viacerých oblastiach nachádzalo medzi krajinami, kde bola príprava stále v počiatočnej fáze. Hodnotenie zároveň upozornilo na potrebu lepšieho zapojenia relevantných organizácií, odborníkov a ďalších zainteresovaných strán.
- Viac informácií k priebežnému hodnoteniu nájdete aj v [našom článku tu.](#)

Odkazy

- [Priebežné hodnotenie prípravy národných plánov obnovy prírody v EÚ – WWF Slovensko](#)
- [Towards restoring nature in Europe – #RestoreNature](#)
- [What is the Nature Restoration Law? – #RestoreNature](#)

Kontakt pre médiá

Kristína Bocková, PR & Media expert, WWF Slovensko, MT: +421 903 734 348 /
Email: kbockova@wwfsk.org / Web: wwfsk.org

Jozef Ridzoň, SOS/Birdlife Slovensko, MT: +421 902 222 160/ Email: ridzon@vtaky.sk / Web: vtaky.sk

<https://wwfsk.org/article/slovensko-ma-moznost-ukazat-ako-bude-slovensko-obnovovat-prirodu>